

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 11. maja 2022 *

„Lastna sredstva Unije – Finančna odgovornost države članice – Uvozne dajatve – Plačilo zneskov, ki ustrezajo neizterjanim lastnim sredstvom, Komisiji – Tožba, ki temelji na neupravičeni obogatitvi Unije – Obveznosti države članice na področju lastnih sredstev – Obveznost jamstva – Oprostitev obveznosti dati na razpolago zneske v višini določenih pravic, razglašene za neizterljive“

V zadevi T-151/20,

Češka republika, ki jo zastopajo M. Smolek, J. Vlácil in O. Serdula, agenti,

tožeča stranka,

ob intervenciji

Kraljevine Belgije, ki jo zastopata S. Baeyens in J.-C. Halleux, agenta,

in

Republike Poljske, ki jo zastopa B. Majczyna, agent,

intervenientki,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata T. Materne in P. Němečková, agenta,

tožena stranka,

zaradi predloga na podlagi člena 268 PDEU za vračilo zneska 40.482.255 čeških kron (CZK), plačanega iz naslova lastnih sredstev Evropske unije,

SPLOŠNO SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi A. Marcoulli, predsednica, J. Schwarcz in R. Norkus (poročevalec), sodnika,

sodna tajnica: R. Ůkelytė, administratorica,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 12. novembra 2021,

* Jezik postopka: češčina.

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

Pregled najpomembnejših dejstev

- 1 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) je med 2. in 26. novembrom 2007 izvedel akcijo Skupnosti za upravno sodelovanje in sodelovanje na področju poizvedb v Laosu, v kateri je sodelovala predstavnica čeških carinskih organov (v nadaljevanju: preiskovalna akcija). Preiskava se je nanašala na preverjanja v zvezi z uvozom v različne države Evropske unije žepnih plinskih vžigalnikov s kresilnim kamnom brez možnosti ponovnega polnjenja (v nadaljevanju: žepni vžigalniki) iz Laosa v obdobju med letoma 2004 in 2007. 15. novembra 2007 je bil sestavljen dokument, naslovljen „agreed joint minutes“, ki so ga podpisali vsi člani akcije in pristojni laoski organi (v nadaljevanju: zapisnik z dne 15. novembra 2007).
- 2 Urad OLAF je 30. maja 2008 na podlagi preiskovalne akcije sprejel poročilo o koncu akcije (v nadaljevanju: poročilo urada OLAF). Češki republiki je bilo 9. julija 2008 predloženo v angleški, francoski in nemški različici.
- 3 Urad OLAF je 10. decembra 2008 sprejel končno poročilo o preiskavi.
- 4 Iz ugotovitev iz poročila urada OLAF je razvidno, da je v obdobju, zajetem s tem poročilom, družba Baide lighter Industry (LAO) Co., Ltd. (v nadaljevanju: družba BAIDE) uvažala žepne vžigalnike s poreklom s Kitajske, ki pa so bili na carini predstavljeni kot vžigalniki iz Laosa, s čimer so se izognili protidampinški dajatvi, ki se je uporabljala za žepne vžigalnike s poreklom s Kitajske.
- 5 V poročilu urada OLAF je bilo v zvezi s tem navedeno, da „dokazi o kitajskem poreklu, pridobljeni med preiskovalno akcijo, zadostujejo, da države članice začnejo upravni postopek ponovne odmere dajatve“. Glede na navedeno poročilo je bilo potrebno, „da države članice opravijo naknadne revizije in po potrebi preiskave v zvezi z zadevnimi uvozniki ter nujno začnejo postopek izterjave, če tega še niso storile“.
- 6 Ugotovitve iz poročila urada OLAF so se nanašale med drugim na 28 primerov uvoza žepnih vžigalnikov v Češko republiko, ki jih je opravila družba BAIDE, pri čemer je blago sprostila v prosti promet med 26. septembrom 2005 in 1. marcem 2007 (v nadaljevanju: sporni uvoz).
- 7 Pristojni češki carinski uradi so sprejeli ukrepe, da bi v teh primerih dajatve znova odmerili in izterjali.
- 8 Vendar v vseh navedenih primerih ni bilo mogoče znova odmeriti in izterjati vseh določenih pravic.

- 9 Med 22. septembrom 2008 in 18. februarjem 2009 so bili zneski, ki so ustrezali določenim pravicam za sporni uvoz, vendar ki še niso bili izterjani, knjiženi na račun, določen za to, in sicer tako imenovani račun B, v skladu s členom 6(3)(b) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1150/2000 z dne 22. maja 2000 o izvajanju Sklepa 2007/436/ES, Euratom, o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 169).
- 10 Češka republika je nato med novembrom 2013 in novembrom 2014 v skladu s predpisi, ki so se uporabljali, v informacijski sistem WOMIS (Write-Off Management Information System) vnesla primere, v katerih zneska lastnih sredstev Unije ni bilo mogoče izterjati.
- 11 Evropska komisija je z dopisom z dne 20. januarja 2015 Češko republiko v odgovor na njen predlog za oprostitev obveznosti dati na razpolago lastna sredstva Unije, naveden v točki 10 zgoraj, obvestila, da pogoji iz člena 17(2) Uredbe št. 1150/2000 v nobenem od zadevnih primerov niso izpolnjeni. Komisija je češke organe pozvala, naj sprejmejo potrebne ukrepe za nakazilo zneska 53.976.340 čeških kron (CZK) na račun te institucije, najpozneje prvi delovni dan, ki sledi devetnajstemu dnevu drugega meseca po mesecu, v katerem je bil ta dopis poslan. Dodala je, da se za vsako zamudo plačajo obresti v skladu s členom 11 Uredbe št. 1150/2000.
- 12 Češka republika je 17. marca 2015 na račun Komisije, določen za ta namen, nakazala 75 % zneska iz točke 11, potem ko je odbila stroške zbiranja v višini 25 % navedenega zneska, torej skupaj 40.482.255 CZK (v nadaljevanju: sporni znesek).
- 13 Češka republika je v dopisu z dne 27. februarja 2015 izrazila pridržke, pri čemer je Komisiji pojasnila, da je šlo za pogojno plačilo, ob pridržku utemeljenosti zahtevkov tega organa, da bi se tako izognila plačilu obresti iz člena 11 Uredbe št. 1150/2000.
- 14 Komisija je na dopis z dne 27. februarja 2015 odgovorila z dopisoma z dne 4. in 21. maja 2015.
- 15 Nakazilo iz točke 12 zgoraj je bilo 22. decembra 2016 dopolnjeno z drugim nakazilom v višini 5 % zadevnega zneska, to je 2.698.817 CZK, kar je ustrezalo razliki v znesku za pokritje stroškov zbiranja, povezani z znižanjem stopnje s 25 % na 20 % v skladu s spremembo predpisov, ki so se uporabljali, z retroaktivnim učinkom.

Predhodni sodni postopek

- 16 Češka republika je 30. marca 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti dopisa Komisije z dne 20. januarja 2015.
- 17 S sklepom z dne 28. junija 2018, Češka republika/Komisija (T-147/15, neobjavljen, EU:T:2018:395), je bila tožba zavržena kot nedopustna, ker je bila vložena zoper akt, ki ne more biti predmet ničnostne tožbe.
- 18 Pritožbo, vloženo zoper sklep z dne 28. junija 2018, Češka republika/Komisija (T-147/15, neobjavljen, EU:T:2018:395), je Sodišče zavrnilo s sodbo z dne 9. julija 2020, Češka republika/Komisija (C-575/18 P, EU:C:2020:530).

19 Sodišče je v točki 81 te sodbe pojasnilo:

„[D]ržava članica [lahko], kadar da Komisiji na razpolago znesek lastnih sredstev Unije z navedbo pridržkov glede utemeljenosti stališča te institucije in kadar z vzpostavitvijo dialoga[, ki ga mora Komisija v skladu z načelom lojalnega sodelovanja začeti s to državo za razjasnitev njunih stališč in določitev obveznosti, ki jih ima ta država članica,] spora med to državo članico in navedeno institucijo ni mogoče končati, zahteva odškodnino zaradi neupravičene obogatitve Unije in po potrebi pri Splošnem sodišču vloži ustrezno tožbo.“

Postopek in predlogi strank

20 Češka republika je 16. marca 2020 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

21 Komisija je 7. septembra 2020 vložila odgovor na tožbo.

22 Republika Poljska in Kraljevina Belgija sta 8. oziroma 16. julija 2020 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložili predloga za intervencijo v tem postopku v podporo predlogom Češke republike.

23 Predsednica šestega senata Splošnega sodišča je z odločbama z dne 16. septembra 2020 dovolila ti intervenciji.

24 Republika Poljska in Kraljevina Belgija sta svoji intervencijski vlogi vložili 30. novembra 2020.

25 Stranki sta stališči o intervencijski vlogi Kraljevine Belgije predložili v predpisanem roku. Komisija je predložila tudi stališče o intervencijski vlogi Republike Poljske.

26 Češka republika je vložila repliko 27. novembra 2020, Komisija pa dupliko 18. januarja 2021.

27 Tožeča stranka je z dopisom z dne 15. marca 2021 na podlagi člena 106(2) Poslovnika Splošnega sodišča predlagala, naj se opravi obravnava.

28 Splošno sodišče je z ukrepom procesnega vodstva z dne 7. septembra 2021 Komisijo pozvalo, naj predloži končno poročilo o preiskavi urada OLAF, sprejeto 10. decembra 2008, in glavnima strankama postavilo pisna vprašanja. Češka republika in Komisija sta na to zahtevo odgovorili v predpisanem roku.

29 Češka republika je v odgovor na eno od vprašanj, ki so ji bila postavljena, navedla, da umika predlog za povračilo zneska 2.698.817 CZK, navedenega v točki 15 zgoraj.

30 Kraljevina Belgija se je z dopisom z dne 1. oktobra 2021 odpovedala udeležbi na obravnavi.

31 Republika Poljska se je z dopisom z dne 13. oktobra 2021 odpovedala udeležbi na obravnavi.

32 Glavni stranki sta na obravnavi 12. novembra 2021 ustno podali navedbe in odgovorili na ustna vprašanja Splošnega sodišča.

33 Po delnem umiku iz točke 29 zgoraj Češka republika Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– Komisiji naloži, naj ji povrne sporni znesek zaradi neupravičene obogatitve Unije;

- Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 34 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne;
 - Češki republiki naloži plačilo stroškov.
- 35 Kraljevina Belgija in Republika Poljska Splošnemu sodišču predlagata, naj tožbi ugodi.

Pravo

Predmet tožbe in pogoji za tožbo na podlagi neupravičene obogatitve

- 36 Češka republika predlaga vračilo spornega zneska, za katerega meni, da ga je neupravičeno plačala iz naslova lastnih sredstev Unije. V podporo svojemu predlogu uveljavlja nepogodbno odgovornost Unije zaradi neupravičene obogatitve.
- 37 Komisija v zvezi s tem v bistvu trdi, da se je Češka republika pri svojih trditvah omejila na zavrnitev vsebine dopisa z dne 20. januarja 2015. Vendar naj tožba na podlagi neupravičene obogatitve ne bi mogla nadomestiti tožbe za razglasitev ničnosti tega dopisa. Predmet spora naj tako ne bi mogel biti vsebina dopisa z dne 20. januarja 2015, ampak naj bi se nanašal na vprašanje, ali „[sporni znesek] pripada Uniji kot lastna sredstva ali ne“.
- 38 Češka republika odgovarja, da je dopis z dne 20. januarja 2015 okvir spora, ki ga Komisija ne more spremeniti tako, da za izpodbijanje zahtevkov te države navaja nove trditve, ki naj jih ne bi navedla v tem dopisu. Po njenem mnenju navedeni dopis povzroči pravne učinke, pri čemer „mora preučitev tožbe za povračilo neupravičeno plačanih zneskov in pogoja glede neobstoja ustrezne pravne podlage za zadevno obogatitev prav tako izhajati iz teze Komisije, izražene v [dopisu] z dne 20. januarja 2015“.
- 39 Češka republika je na vprašanje v zvezi s tem na obravnavi potrdila stališče, ki ga je zagovarjala v svojih pisanjih.
- 40 Potem ko so bile navedene glavne trditve strank v zvezi s predmetom spora, je treba poudariti, da tožba, ki temelji na neupravičeni obogatitvi, ne spada pod ureditev nepogodbene odgovornosti v ožjem smislu, katere uveljavljanje je odvisno od izpolnitve vseh pogojev glede nezakonitosti ravnanja, ki se očita Uniji, resničnosti škode ter obstoja vzročne zveze med tem ravnanjem in navedeno škodo. Razlikuje se od tožb, vloženih na podlagi navedene ureditve, saj pri tožbi, ki temelji na neupravičeni obogatitvi, ni potreben dokaz o nezakonitem ravnanju tožene stranke niti obstoj samega ravnanja, ampak le dokaz o obogatitvi tožene stranke brez ustrezne pravne podlage in o prikrajšanju tožeče stranke, povezanem z navedeno obogatitvijo (sodba z dne 16. decembra 2008, Masdar (UK)/Komisija, C-47/07 P, EU:C:2008:726, točka 49).
- 41 V zvezi s tem je treba pojasniti, da ima v skladu z načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, oseba, ki je utrpela izgubo, s katero je bilo povečano premoženje druge osebe, pri čemer za to obogatitev ni nikakršne pravne podlage, praviloma pravico do povračila – od osebe, ki se je obogatila – v višini te izgube. Čeprav Pogodba DEU ne določa izrecno tožbe za to vrsto postopka, bi namreč razlaga člena 268 PDEU in člena 340, drugi odstavek, PDEU, ki bi to možnost

izključevala, pripeljala do rezultata, ki je v nasprotju z načelom učinkovitega sodnega varstva. Pri tožbi, ki temelji na neupravičeni obogatitvi Unije, vloženi na podlagi teh členov, se zahtevata dokaz o obogatitvi tožene stranke brez ustrezne pravne podlage in dokaz o prikrajšanju tožeče stranke, povezanem z navedeno obogatitvijo (glej v tem smislu sodbo 16. decembra 2008, Masdar (UK)/Komisija, C-47/07 P, EU:C:2008:726, točke 44 in od 46 do 50).

- 42 Splošno sodišče mora v okviru preučitve take tožbe presoditi zlasti, ali upravičenje za prikrajšanje države članice, ki ustreza dajanju Komisiji na razpolago zneska lastnih sredstev Unije, ki ga je ta država članica izpodbijala, in za posledično obogatitev te institucije izhaja iz obveznosti, ki so navedeni državi članici naložene v skladu s pravom Unije na področju lastnih sredstev Unije, ali pa, nasprotno, takega upravičenja zanj ni (sodba z dne 9. julija 2020, Komisija/Češka republika, C-575/18 P, EU:C:2020:530, točka 83).
- 43 V teh okoliščinah Češka republika utemeljenosti svojih zahtevkov v okviru tožbe, ki temelji na neupravičeni obogatitvi Komisije, ne more dokazati s tem, da zgolj zavrne trditve iz dopisa z dne 20. januarja 2015, ampak mora dokazati, da na eni strani obogatitev Komisije zaradi dajanja spornega zneska na razpolago ne izhaja iz obveznosti, ki so ji bile naložene v skladu s pravom Unije na področju lastnih sredstev Unije, in da je na drugi strani njeno prikrajšanje povezano z navedeno obogatitvijo.
- 44 V zvezi s tem obveznosti Češke republike glede lastnih sredstev ne izhajajo iz „teze Komisije, izražene v [dopisu] z dne 20. januarja 2015“, ampak so naložene neposredno na podlagi predpisov, ki se uporabljajo na tem področju, ne da bi Komisija imela pooblastilo za odločanje, s katerim bi lahko državam članicam odredila, naj se zneski lastnih sredstev Unije določijo in dajo na razpolago (glej v tem smislu sodbo z dne 9. julija 2020, Češka republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, točka 62).
- 45 Na eni strani iz tega izhaja, da so trditve, s katerimi Češka republika izpodbija tako obrazložitev dopisa z dne 20. januarja 2015, kot tudi ravnanje Komisije med dialogom z njo, v okviru tega spora brezpredmetne, saj jih ne bi bilo mogoče navezati na to, kar mora ta država dokazati (glej točko 43 zgoraj).
- 46 Na drugi strani se ni mogoče strinjati niti s trditvijo Češke republike, da je dopis z dne 20. januarja 2015 okvir spora v smislu, da omejuje trditve Komisije za izpodbijanje obstoja neupravičene obogatitve na trditve iz tega dopisa.
- 47 Natančneje, informacije iz dopisa z dne 20. januarja 2015 ne morejo pomeniti natančnih, brezpogojnih in skladnih informacij, zaradi katerih bi Češka republika dobila zagotovilo glede omejitve spora, do katerega bi lahko prišlo med njo in Komisijo v okviru tožbe na podlagi neupravičene obogatitve te institucije.
- 48 Iz tega sledi, da je Komisija v postopku pred sodiščem lahko s katerim koli elementom izpodbijala obstoj neupravičene obogatitve, vključno s tistimi, ki niso navedeni v dopisu z dne 20. januarja 2015, ne da bi bilo s tem poseženo v načelo varstva legitimnih pričakovanj niti v pravico do dobrega upravljanja, kot je opredeljena v členu 41 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
- 49 Ob upoštevanju vsega navedenega je treba zdaj v okviru, opredeljenem v točki 42 zgoraj, preučiti utemeljenost te tožbe ob upoštevanju dokazov, ki jih je predložila Češka republika, in trditev, ki sta si jih stranki izmenjali.

Utemeljenost tožbe in obstoj neupravičene obogatitve Unije

- 50 Češka republika v bistvu trdi, da spornega zneska ne dolguje, ker je lahko ukrepe, potrebne za njegovo izterjavo, sprejela šele po predložitvi poročila urada OLAF.
- 51 Po navedbah Češke republike naj bi bilo namreč mogoče pogoje za določitev carin, ki ustrezajo spornemu znesku, izpolniti šele po predložitvi poročila urada OLAF, saj je lahko ta država dejansko šele na podlagi njegove vsebine z gotovostjo določila znesek pravic, ki jih je morala izterjati, in dolžnika za te pravice.
- 52 Vendar naj bi družba BAIDE z majem 2008, torej pred predložitvijo poročila urada OLAF, prenehala opravljati vse dejavnosti na ozemlju Češke republike, zato naj ne bi ob sprejetju navedenega poročila v Češki republiki razen premoženja, ki so ga nacionalni carinski organi nazadnje zasegli, obstajalo nobeno drugo premoženje.
- 53 Zatrjevana zamuda carinskih organov po prejemu navedenega poročila naj torej nikakor ne bi povzročila nemožnosti izterjave carinskega dolga.
- 54 Češka republika dodaja, da ji nikakor ni mogoče očitati nobene zamude pri določitvi in izterjavi spornega zneska, potem ko ji je bilo predloženo poročilo urada OLAF. Pri tem pojasnjuje, da so carinski organi sprejeli potrebne ukrepe, da so preprečili prekluzijo možnosti ponovne odmere davka v vseh 28 primerih zadevnega uvoza.
- 55 V teh okoliščinah naj razlogov za neizterjavo spornega zneska ne bi bilo mogoče očitati Češki republiki, zato naj bi se ta lahko sklicevala na oprostitev obveznosti dati na razpolago lastna sredstva iz člena 17(2) Uredbe št. 1150/2000.
- 56 Torej naj obogatitev Komisije kot posledica prikrajšanja Češke republike zaradi dajanja spornega zneska na razpolago ne bi temeljila na nikakršni veljavni pravni podlagi.
- 57 Komisija predlaga zavrnitev vseh trditev Češke republike in trdi, da ta država ni predložila nobenega dokaza o neupravičeni obogatitvi.
- 58 Komisija večinoma trdi, da se določbe člena 17(2) Uredbe št. 1150/2000 za Češko republiko ne uporabljajo, ker naj ta neizterjanih lastnih sredstev ne bi knjižila na poseben račun, določen za to, to je račun B, v rokih iz člena 6(3) iste uredbe.
- 59 Iz sodbe z dne 8. julija 2010, Komisija/Italija (C-334/08, EU:C:2010:414, točka 65), naj bi namreč izhajalo, da se za obstoj možnosti, da so države članice oproščene obveznosti dati Komisiji na razpolago zneske, ki ustrezajo določenim pravicam, ne zahteva le, da so izpolnjeni pogoji iz člena 17(2) Uredbe št. 1150/2000, temveč tudi, da so bile navedene pravice pravilno knjižene na račun B.
- 60 Po navedbah Komisije naj Češka republika ne bi upoštevala predpisanih rokov in naj torej ne bi pravilno knjižila pravic za izterjavo na račun B, saj naj bi ukrepala z zamudo, ker ni določila protidampinških dajatev, ki jih je dolgovala družba BAIDE za sporni uvoz, takoj po vrnitvi s preiskovalne akcije, ki se je končala 26. novembra 2007.

- 61 Tudi če bi bili zneski, ki ustrezajo določenim pravicam, pravilno knjiženi na račun B, Komisija trdi, da bi morala Češka republika predložiti zavarovanje za izterjavo spornega zneska pred sprostitvijo spornega uvoza v prosti promet, zato naj prenehanje dejavnosti družbe BAIDE, ki je nastopilo zatem, z zakonskega vidika ne bi moglo biti ovira za izterjavo tega zneska.
- 62 Republika Poljska poudarja, da je rešitev iz sodbe z dne 9. julija 2020, Češka republika/Komisija (C-575/18 P, EU:C:2020:530), zelo pomembna za države članice, ki želijo izkoristiti možnost izjave v sporih s Komisijo, ki se nanašajo na obveznosti dajanja na razpolago lastnih sredstev.
- 63 Republika Poljska trdi, da Češka republika spornih zneskov ni mogla izterjati iz razloga, ki ji ga ni mogoče očitati, saj je dolžnik prenehal opravljati dejavnosti pred datumom, na katerega je bilo sprejeto poročilo urada OLAF.
- 64 Kraljevina Belgija meni, da se lahko država članica sklicuje na oprostitev obveznosti dati na razpolago lastna sredstva iz člena 17(2) Uredbe št. 1150/2000 tudi ob predpostavki, da bi bila lastna sredstva na račun B knjižena z zamudo, če taka sredstva izpolnjujejo vsebinske pogoje za navedeno knjiženje in ta država članica dokaže, da je neizterjava določenih lastnih sredstev posledica okoliščin, ki ji jih ni mogoče očitati.
- 65 V obravnavani zadevi naj Češka republika spornih zneskov ne bi izterjala z zamudo, saj bi v bistvu moral urad OLAF, če je menil, da je to potrebno, takoj po vrnitvi s preiskovalne akcije uradno predložiti elemente, koristne za izterjavo carinskega dolga, namesto da je „pasivno“ računal na to, da bo to storila predstavница češke uprave, ki se je udeležila akcije.
- 66 Splošno sodišče meni, da mora na podlagi trditev, ki so si jih izmenjale stranke in so bile pravkar povzete, v tem vrstnem redu preučiti naslednje štiri vidike: pogoje za to, da se za Češko republiko uporabi možnost oprostitve obveznosti dajanja spornega zneska na razpolago; datum, na katerega je bilo treba določiti protidampinške dajatve, ki jih je dolgovala družba BAIDE in ustrezajo spornemu znesku; posledice prenehanja opravljanja dejavnosti navedene družbe za obveznost dajanja spornega zneska na razpolago in obveznost Češke republike, da predloži zavarovanje za izterjavo spornega zneska.

Pogoji za to, da se za Češko republiko uporabi možnost oprostitve obveznosti dajanja spornega zneska na razpolago

- 67 Kot je bilo navedeno v točki 58 zgoraj, Komisija trdi, da se Češka republika ni mogla sklicevati na določbe člena 17(2) Uredbe št. 1150/2000, ker naj v rokih iz člena 6(3)(b) iste uredbe ne bi vknjižila neizterjanih pravic na račun B.

– Določbe, ki se uporabijo

- 68 Glede obdobja, na katero se nanaša dejansko stanje, sta se v zvezi s sistemom lastnih sredstev Unije zaporedno uporabljala dva sklepa, in sicer Sklep Sveta z dne 29. septembra 2000 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti (2000/597/ES, Euratom) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 200), nato pa od 1. januarja 2007 Sklep Sveta z dne 7. junija 2007 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti (2007/436/ES, Euratom) (UL 2007, L 163, str. 17).

- 69 V skladu s členom 2(1)(b) Sklepa 2000/597, katerega vsebina je v bistvu povzeta v členu 2(1)(a) Sklepa 2007/436, lastna sredstva v splošnem proračunu Unije sestavljajo med drugim prihodki iz „carinskih dajatev po skupni carinski tarifi in drugih dajatev, ki jih določijo ali jih bodo določile institucije [Unije] za trgovino z državami nečlanicami“.
- 70 Člen 8(1), prvi in tretji pododstavek, sklepov 2000/597 in 2007/436 določa zlasti, na eni strani, da države članice ta lastna sredstva Unije zbirajo po nacionalnih pravilih, uvedenih z zakoni, drugimi predpisi ali upravnimi ukrepi, ki se po potrebi prilagodijo, da izpolnjujejo zahteve pravil Unije, na drugi strani pa, da države članice navedena sredstva dajo na razpolago Komisiji.
- 71 Uredba št. 1150/2000, ki se uporablja za ta spor, je rezultat dveh sprememb, ki sta bili v obdobju, na katero se nanaša dejansko stanje, uvedeni z Uredbo Sveta št. 2028/2004 z dne 16. novembra 2004 (UL 2004, L 352, str. 1) z učinkom od 28. novembra 2004 oziroma z Uredbo Sveta št. 105/2009 z dne 26. januarja 2009 (UL 2009, L 36, str. 1) z učinkom od 1. januarja 2007.
- 72 V skladu s členom 2(1) Uredbe št. 1150/2000 se pravica Unije do lastnih sredstev določi takoj, ko so izpolnjeni pogoji za knjiženje pravice na račune in za obvestilo dolžnika, določeni v carinskih predpisih. Datum določitve pravice iz odstavka 1 je datum knjiženja v računovodske knjige, ki so določene v carinskih predpisih, v skladu s členom 2(2), prvi pododstavek, te uredbe.
- 73 Člen 6(1) in (3)(a) in (b) te uredbe določa:
- „1. Račune lastnih sredstev, ki so razčlenjeni po vrstah sredstev, vodi ministrstvo za finance vsake države članice ali organ, ki ga imenuje posamezna država članica.
- [...]
- 3.
- (a) Pravice, določene v skladu s členom 2 pod pogoji iz točke (b) tega odstavka, se knjižijo na računih [običajno imenovanih ‚računi A‘] najkasneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila pravica določena.
- (b) Pravice, ki niso knjižene na računih iz točke (a), ker še niso izterjane in zanje še ni bilo predloženo jamstvo, se v obdobju iz točke (a) prikazujejo na posebnih računih [običajno imenovanih ‚računi B‘]. Države članice lahko uporabijo isti postopek, kadar se višina pravic, za kater[e] je bilo predloženo jamstvo, izpodbija in bi se po rešitvi nastalega spora lahko spremenila.“
- 74 Člen 9(1), prvi pododstavek, navedene uredbe določa:
- „Po postopku iz člena 10 vsaka država članica lastna sredstva knjiži v dobro računa, ki je v imenu Komisije odprt pri ministrstvu za finance ali organu, ki ga je ta določila.“
- 75 Člen 10(1) te uredbe določa:
- „Ko se odštejejo stroški zbiranja v skladu s členom 2(3) in členom 10(3) Sklepa [2007/436], se lastna sredstva iz člena 2(1)(a) navedenega sklepa vknjižijo najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila določena pravica do njih v skladu s členom 2 te uredbe.

Pravice, ki se prikazujejo na posebnih računih na podlagi člena 6(3)(b) te uredbe, pa se vknjižijo najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem so bile pravice izterjane.“

76 Zadevna država članica v skladu s členom 11(1) Uredbe št. 1150/2000 za vsako zamudo pri knjiženju na račune iz člena 9(1) te uredbe plača zamudne obresti.

77 Nazadnje, člen 17, od 1 do 4, navedene uredbe določa:

„1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da je v skladu s to uredbo Komisiji na razpolago znesek v višini pravic, določenih v členu 2.

2. Države članice niso dolžne dati na razpolago Komisiji zneskov v višini določenih pravic, ki jih ni mogoče izterjati ali:

(a) zaradi višje sile ali

(b) zaradi drugih razlogov, na katere nimajo vpliva.

Zneske določenih pravic se razglasi za neizterljive z odločitvijo pristojnega administrativnega organa, ki ugotovi, da jih ni mogoče izterjati.

Za zneske določenih pravic se šteje, da so neizterljivi, če se najkasneje po obdobju petih let od datuma, ko so bile določene v skladu s členom 2, ali ko je v primeru upravne ali sodne pritožbe sprejeta, uradno sporočena ali objavljena končna odločitev.

[...]

Zneske, za katere se razglasi ali šteje, da so neizterljivi, se dokončno odstrani iz posebnega računa iz člena 6(3)(b). Prikažejo se v Prilogi k četrtnem poročilu iz člena 6(4)(b) in po potrebi v četrtnem poročilu iz člena 6(5).

3. V treh mesecih po upravni odločbi iz odstavka 2 ali v skladu s časovnimi roki iz tega odstavka države članice pošljejo Komisiji podatke o primerih, kjer se je uporabil odstavek 2, pod pogojem, da zadevne določene pravice presegajo 50.000 EUR.

[...]

To poročilo, sestavljeno na osnovi obrazca, ki ga pripravi Komisija po posvetovanju z odborom iz člena 20, vključuje vse potrebna dejstva za celotno preiskavo vzrokov iz členov 2(a) in (b), ki so zadevni državi članici preprečili dajanje zadevnih sredstev na razpolago in ukrepe izterjave, ki jih je država članica uvedla v zadevnem primeru ali primerih.

4. Komisija ima na voljo šest mesecev od prejema poročila iz odstavka 3, da zadevni državi članici posreduje svoje pripombe.

[...]“

– *Razlaga Sodišča*

- 78 Iz člena 8(1) sklepov 2000/597 in 2007/436 je razvidno, da lastna sredstva Unije iz člena 2(1)(a) in (b) Sklepa 2000/597 oziroma člena 2(1)(a) Sklepa 2007/436 zbirajo države članice in da morajo ta sredstva dati na razpolago Komisiji (glej v tem smislu sodbo z dne 8. julija 2010, Komisija/Italija, C-334/08, EU:C:2010:414, točka 34).
- 79 Države članice morajo za to v skladu s členom 2(1) Uredbe št. 1150/2000 določiti pravico Unije do lastnih sredstev takoj, ko so izpolnjeni pogoji za „knjiženje pravice na račune in za obvestilo dolžnika“, določeni v carinskih predpisih. Zato morajo države članice pravice, določene v skladu s členom 2 te uredbe, na račun lastnih sredstev Unije vknjižiti pod pogoji iz člena 6 navedene uredbe (glej v tem smislu sodbo z dne 1. julija 2010, Komisija/Nemčija, C-442/08, EU:C:2010:390, točka 76 in navedena sodna praksa).
- 80 V zvezi s tem je treba pojasniti, da se v skladu s členom 6(3)(b) te uredbe določena pravica, ki še ni bila izterjana in zanjo še ni bilo predloženo jamstvo, prikaže na posebnem računu, in sicer računu B (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 2019, Komisija/Italija (Lastna sredstva – Izterjava carinskega dolga), C-304/18, neobjavljena, EU:C:2019:601, točka 52).
- 81 Države članice morajo nato lastna sredstva Unije dati na razpolago Komisiji pod pogoji iz členov od 9 do 11 Uredbe št. 1150/2000, tako da jih ob spoštovanju določenih rokov vknjižijo v dobro računa, ki je v imenu te institucije odprt za to. V skladu s členom 11(1) te uredbe zadevna država članica za vsako zamudo pri knjiženju na ta račun plača zamudne obresti (sodba z dne 9. julija 2020, Češka republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, točka 58).
- 82 Poleg tega morajo države članice v skladu s členom 17(1) in (2) Uredbe št. 1150/2000 sprejeti vse potrebne ukrepe, da so zneski v višini pravic, določenih v skladu s členom 2 te uredbe, na razpolago Komisiji. Državam članicam teh ukrepov ni treba sprejeti le, če izterjave ni bilo mogoče izvesti zaradi višje sile ali če se izkaže, da izterjave dokončno ni mogoče izvesti iz razlogov, ki se državam članicam ne morejo očitati. Zneski, za katere se razglasi ali šteje, da so neizterljivi, se dokončno odstranijo s posebnega računa iz člena 6(3)(b) navedene uredbe (sodba z dne 9. julija 2020, Češka republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, točka 60).
- 83 Knjiženje lastnih sredstev na račun B je tako izjemen primer, za katerega je značilno dejstvo, da se državam članicam dovoli, da teh pravic na podlagi člena 6(3)(b) Uredbe št. 1150/2000 ne dajo na razpolago Komisiji že ob njihovi določitvi, ker še niso bile izterjane, ali da jim tega na podlagi člena 17(2) te uredbe sploh ni treba storiti, če se ugotovi, da jih ni mogoče izterjati zaradi višje sile ali iz drugih razlogov, za katere niso odgovorne (sodba z dne 8. julija 2010, Komisija/Italija, C-334/08, EU:C:2010:414, točka 68).
- 84 Vendar se za obstoj možnosti, da so države članice oproščene obveznosti dati Komisiji na razpolago zneske, ki ustrezajo določenim pravicam, ne zahteva le, da so izpolnjeni pogoji iz člena 17(2) Uredbe št. 1150/2000, temveč tudi, da so bile navedene pravice pravilno knjižene na račun B (sodba z dne 8. julija 2010, Komisija/Italija, C-334/08, EU:C:2010:414, točka 65).

– *Uporaba v obravnavani zadevi*

- 85 Komisija se, kot je pojasnjeno v točki 59 zgoraj, sklicuje na sodbo z dne 8. julija 2010, Komisija/Italija (C-334/08, EU:C:2010:414, točka 65), kot je bilo navedeno v točki 84 zgoraj.

- 86 Uvodoma je treba ugotoviti, da je trditev Komisije – ne glede na njeno utemeljenost – v okviru te tožbe, ki temelji na neupravičeni obogatitvi Unije, brezpredmetna.
- 87 Kot je bilo navedeno v točki 42 zgoraj, je treba v tem okviru namreč preveriti, ali je tožeča stranka predložila dokaz o obogatitvi Komisije brez ustrezne pravne podlage in o svojem prikrajšanju, povezanem z navedeno obogatitvijo, oziroma ali – če takega dokaza ni – je treba ugotoviti, da je bila ta obogatitev utemeljena z obveznostmi, naloženimi s predpisi v zvezi z lastnimi sredstvi. Vendar dajanja lastnih sredstev na razpolago nikakor ni mogoče utemeljiti z obveznostjo spoštovanja rokov iz člena 6 Uredbe št. 1150/2000, katerih nespoštovanje ne pripelje do nikakršnega plačila, niti plačila zamudnih obresti, saj se to pogojuje z zamudo pri knjiženju na račun, ki ga za to odpre Komisija v skladu s členom 11 spremenjene Uredbe št. 1150/2000.
- 88 Torej od Češke republike v okviru njene tožbe, ki temelji na neupravičeni obogatitvi, ni mogoče zahtevati, da dokaže – kot v bistvu trdi Komisija – da „je bil celoten proces med carinskim postopkom, izterjavo dolga in transakcijami v zvezi z lastnimi sredstvi izveden v skladu z vsemi pravili, pravilno, pravočasno in ob upoštevanju zaščite finančnih interesov Unije“, ampak zgolj to, da poleg svojega prikrajšanja in z njim povezane obogatitve dokaže, da je bila ta obogatitev brez vsakršne utemeljitve.
- 89 Vsekakor je iz spisa razvidno, da so bile zadevne pravice knjižene v rokih iz člena 6(3) Uredbe št. 1150/2000.
- 90 Knjiženje na račun B je povsem računovodska transakcija, zato je treba v nasprotju s trditvijo Komisije roke za njegovo izvedbo izračunati ne od datuma, na katerega bi zadevne pravice morale biti določene, v skladu s členom 2 Uredbe št. 1150/2000, ampak od datuma, na katerega so te pravice dejansko bile določene.
- 91 Kot sta stranki potrdili v odgovorih na pisna vprašanja, med njima ni sporno, da so bile protidampinške dajatve, ki jih je dolgovala družba BAIDE za sporni uvoz, določene in knjižene na račun B istega dne, to je med 22. septembrom 2008 in 18. februarjem 2009. Komisija je poleg tega v okviru ukrepa procesnega vodstva, navedenega v točki 28, priznala, da je „[bilo] knjiženje na račun B takoj po knjiženju v računovodske knjige, ki so določene v carinskih predpisih, sprejemljivo“.
- 92 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da so bile pravice, ki jih je dolgovala družba BAIDE, vendar še niso bile izterjane in zanje ni bilo predloženo jamstvo, na podlagi člena 6(3)(b) Uredbe št. 1150/2000 vsekakor knjižene na račun B najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki je sledil mesecu, v katerem so bile pravice določene.
- 93 Preveriti je torej treba, ali je bil sporni znesek neizterljiv iz razlogov, ki jih ni bilo mogoče očitati Češki republiki, kar ji je omogočilo njegovo knjiženje na poseben račun.

Datum, na katerega je bilo treba določiti protidampinške dajatve, ki jih je dolgovala družba BAIDE in ustrezajo spornemu znesku

- 94 Kot je bilo navedeno v točki 51 zgoraj, Češka republika trdi, da je lahko protidampinške dajatve, ki jih je dolgovala družba BAIDE za sporni uvoz, določila šele po predložitvi poročila urada OLAF, medtem ko Komisija trdi, kot je razvidno iz točke 60 zgoraj, da bi to morala storiti že ob vrnitvi s preiskovalne akcije.

- 95 Češka republika naj bi bila namreč seznanjena z zapisnikom z dne 15. novembra 2007 in z dokazi o kitajskem poreklu zadevnega blaga, pridobljenimi med akcijo in priloženimi temu dokumentu, saj je navedeni dokument podpisala predstavnica češke carinske uprave, ki naj bi bila navzoča med celotno akcijo ter naj bi sodelovala na vseh sestankih in pri preiskavi proizvodnih naprav. V teh okoliščinah naj bi imela ta država na voljo dovolj dokazov za določitev carinskega dolga že ob vrnitvi svoje predstavnice z akcije.
- 96 Kot je razvidno iz upoštevni določb, navedenih v točkah od 68 do 77 zgoraj, kakor jih razlaga Sodišče, morajo države članice ugotoviti pravico Unije na lastnih sredstvih takoj, ko so izpolnjeni pogoji, določeni v carinski uredbi, glede vknjižbe zneska dajatev in je bilo to sporočeno zavezancu.
- 97 V zvezi s tem člen 217(1) Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307, v nadaljevanju: carinski zakonik) v različici, ki se uporablja za spor, določa, da morajo carinski organi „[v]sak znesek uvoznih ali izvoznih dajatev, ki je posledica carinskega dolga [...], [...] takoj potem, ko so jim na voljo potrebni podatki, izračunati in vnesti v računovodske evidence ali kakšne druge ustrezne nosilce podatkov (vknjižba)“.
- 98 Ti pogoji so izpolnjeni, če imajo carinski organi na voljo potrebne elemente in torej lahko izračunajo znesek dajatev, ki izhajajo iz carinskega dolga, in določijo dolžnika (glej v tem smislu sodbo z dne 15. novembra 2005, Komisija/Danska, C-392/02, EU:C:2005:683, točke od 57 do 59).
- 99 V obravnavani zadevi ni sporno, da je predstavnica češke carinske uprave sodelovala pri preiskovalni akciji in da je podpisala zapisnik z dne 15. novembra 2007.
- 100 Češka republika trdi, da predstavnici njene carinske uprave ob koncu preiskovalne akcije niso bili predloženi dokumenti, priloženi navedenemu zapisniku, zato naj na ta datum ne bi imela na voljo dokazov, potrebnih za izterjavo spornega zneska.
- 101 Komisija je na obravnavi potrdila, da ne trdi, da je predstavnica češke carinske uprave, navzoča med preiskovalno akcijo, materialno prejela dokumente, priložene zapisniku, ampak da je bila nujno seznanjena z dokazi, zbranimi med to akcijo, saj je lahko imela vpogled vanje.
- 102 Vendar se ni mogoče strinjati s trditvijo Komisije, da naj bi zadostovalo, da je predstavnica češke carinske uprave „na lastne oči videla, kaj se dogaja“, da bi lahko Češka republika – zgolj na podlagi pričevanja svoje predstavnice – ob vrnitvi s preiskovalne akcije določila pravice, ki jih je dolgovala družba BAIDE.
- 103 Ni namreč dovolj seznanjenost z obstojem dokaza, da se je mogoče nanj sklicevati v okviru upravnega postopka. Da bi češki organi lahko vknjižili znesek dolgovanih pravic in o njem obvestili dolžnika, bi morali biti zmožni potrditi pristnost dokazov, zbranih med preiskovalno akcijo, in jih nato predložiti zavezancu za plačilo teh pravic. Kot pa je bilo pravkar navedeno, ni sporno, da taki dokazi Češki republiki ob koncu preiskovalne akcije niso bili predloženi.
- 104 Vendar Komisija trdi, da bi si morala Češka republika, ker je bila z zapisnikom z dne 15. novembra 2007 obveščena o seznamu zbranih dokazov, zagotoviti njihovo predložitev z vložitvijo zahtevka pri uradu OLAF, če je menila, da je to potrebno.

105 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da Češka republika trdi, da predstavnici njene carinske uprave nobena pravna podlaga ni omogočala, da bi pristojnim nacionalnim organom neposredno predložila elemente, zbrane v okviru akcije, izvedene v pristojnosti urada OLAF, ki naj bi bili zaupni in naj bi služili kot dokaz v upravnem ali sodnem postopku šele po tem, ko jih je Komisija predložila in urad OLAF preveril, pri čemer sta ta edina prejemnika dokumentov in informacij, zbranih v okviru akcije Unije v tretji državi.

106 Člen 1 Uredbe Sveta (ES) št. 515/97 z dne 13. marca 1997 o medsebojni pomoči med upravnimi organi držav članic in o sodelovanju med njimi in Komisijo zaradi zagotavljanja pravilnega izvajanja carinske in kmetijske zakonodaje (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 8, str. 217) „določa pogoje, pod katerimi upravni organi, ki so v državah članicah pristojni za izvajanje carinske in kmetijske zakonodaje, sodelujejo med sabo in s Komisijo, da zagotovijo spoštovanje teh zakonodaj v okviru sistema Skupnosti“.

107 Člen 12 Uredbe št. 515/97 v različici, ki se uporablja za spor, določa, da lahko „[u]gotovitve, potrdila, informacije, dokument[e], ustrezne potrjene izvode in vse informacije, ki jih pridobijo uslužbenci zaprosenega organa[, to je pristojnega organa države članice, na katerega je naslovljen zahtevek za pomoč,] in se sporočijo organu prosilcu[, to je pristojnemu organu države članice, ki vloži zahtevek za pomoč,] v primerih pomoči, predvidenih v členih 4 do 11[, ki se nanašajo na načine izvajanja pomoči na zahtevo], [...] pristojni organi države članice zaprosenega organa [organa prosilca] uveljavljajo kot dokazno gradivo“.

108 Člen 20 Uredbe št. 515/97 določa:

„1. Komisija lahko, da bi dosegla cilje te uredbe, pod pogoji iz člena 19 v soglasju in v tesnem sodelovanju s pristojnimi organi držav članic v tretjih državah uvede akcije Skupnosti za upravno sodelovanje in sodelovanje na področju poizvedb.

2. Akcije Skupnosti v tretjih državah iz odstavka 1 potekajo pod naslednjimi pogoji:

(a) akcija lahko poteka na pobudo Komisije, po potrebi na podlagi informacij Evropskega parlamenta ali na zahtevo ene ali več držav članic;

(b) v akcijah lahko sodelujejo uslužbenci Komisije, ki so imenovani v ta namen, in uslužbenci, ki jih v ta namen imenuje zadevna ali zadevne države članice;

(c) akcijo lahko ob soglasju Komisije in zadevnih držav članic v interesu Skupnosti izvedejo tudi uslužbenci države članice, predvsem na podlagi dvostranskega sporazuma o pomoči z državo nečlanico; v tem primeru se Komisijo obvesti o rezultatu akcije;

[...]“

109 Člen 21, ki je del naslova IV, „Odnosi s tretjimi državami“, Uredbe št. 515/97 v različici, ki se uporablja za spor, določa:

„1. Ugotovitve in informacije, pridobljene v okviru akcij Skupnosti iz člena 20, predvsem v obliki dokumentov, ki jih posredujejo pristojni organi zadevnih tretjih držav, se obravnavajo skladno s členom 45.

2. Člen 12 se ustrezno uporablja za ugotovitve in informacije iz odstavka 1.

3. Za namene uporabe skladno s členom 12 Komisija pristojnim organom držav članic na njihovo zahtevo pošlje prejete izvirnike ali njihove potrjene izvode.“

110 Člen 45 Uredbe št. 515/97 v različici, ki se uporablja za spor, določa:

„1. Informacije, ki se skladno s to uredbo sporočajo v poljubni obliki, so zaupne, vključno s podatki, ki se hranijo v [carinskem informacijskem sistemu]. Za njih velja poklicna skrivnost in uživajo varstvo, ki je za informacije te vrste predvideno v nacionalni zakonodaji države članice, ki jih je prejela, in v ustreznih predpisih, ki se uporabljajo za institucije Skupnosti.

Informacije iz prvega pododstavka se lahko posredujejo samo osebam, ki so v državah članicah ali institucijah Skupnosti zaradi svoje funkcije pooblašcene za njihovo poznavanje ali uporabo. Poleg tega se lahko uporabljajo samo za namene, ki jih predvideva ta uredba, razen če država članica ali Komisija, ki jih je zagotovila ali vnesla v [carinski informacijski sistem], to izrecno dovoli ob upoštevanju pogojev, ki jih določi ta država članica ali Komisija, in če veljavni predpisi v državi članici, kjer ima organ, ki jih je prejel, svoj sedež, ne nasprotujejo posredovanju ali uporabi teh podatkov.

2. Brez vpliva na določbe naslova V o [carinskem informacijskem sistemu] se informacije glede fizičnih in pravnih oseb skladno s to uredbo posredujejo samo v obsegu, ki je nujno potreben za preprečevanje, ugotavljanje ali preganjanje ravnani, ki so v nasprotju s carinsko ali kmetijsko zakonodajo.

3. Odstavka 1 in 2 ne ovirata uporabe informacij, pridobljenih skladno s to uredbo, v sodnih postopkih ali preiskavah, uvedenih zaradi nespoštovanja carinske ali kmetijske zakonodaje.

[...]“

111 Člen 9 Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 91), naslovljen „Poročilo o opravljeni preiskavi in sprejeti ukrepi po zaključku preiskave“, določa:

„1. Po zaključku preiskave, ki jo izvede urad, ta pod vodstvom direktorja pripravi poročilo, v katerem navede ugotovljena dejstva, morebitno finančno izgubo in ugotovitve preiskave vključno s priporočili direktorja urada o ukrepih, ki jih je treba sprejeti.

2. Pri pripravi takšnih poročil se morajo upoštevati postopkovne zahteve, določene v nacionalni zakonodaji posamezne države članice. Tako pripravljena poročila so dopustni dokazi v upravnih ali sodnih postopkih države članice, v katerih se njihova uporaba izkaže za potrebno, na isti način in pod istimi pogoji kakor upravna poročila, ki jih pripravijo nacionalni upravni inšpektorji. Za ta poročila veljajo ista pravila ocenjevanja, kakor veljajo za upravna poročila, ki jih pripravijo nacionalni upravni inšpektorji, in so tem poročilom enakovredna.

3. Poročila, pripravljena po opravljeni zunanji preiskavi[, s katero Urad v skladu s členom 3 Uredbe opravlja inšpekcije in preglede, opredeljene v členu 9(1) Uredbe (ES, Euratom) št. 2988/95 in v področnih pravilih, navedenih v členu 9(2) te uredbe, v državah članicah in – v skladu z veljavnimi sporazumi o sodelovanju – v tretjih državah], in vsi koristni dokumenti v zvezi s preiskavo se pošljejo pristojnim organom zadevnih držav članic v skladu s pravili, ki veljajo za zunanje preiskave.

[...]“

- 112 Člen 17, naslovljen „Preiskovalne akcije v tretjih državah“, notranjih smernic urada OLAF o preiskovalnih postopkih (v nadaljevanju: notranje smernice) v odstavku 5 določa, da „[č]lani preiskovalne enote, [ki ji je generalni direktor urada OLAF dodelil zadevo v skladu s členom 6.1 notranjih smernic], ki sodelujejo pri izvajanju preiskovalne akcije, pripravijo poročilo o dejavnostih, ki so potekale med akcijo, katerega izvod je predložen sodelujočim[, torej v skladu z odstavkom 7, kar zadeva preiskovalne akcije v zvezi s carinami ali lastnimi sredstvi, uradnikom zadevnih držav članic, ki so sodelovali pri preiskovalni akciji]“.
- 113 Po povzetku določb, ki se uporabljajo za ta spor in na katere sta se stranki sklicevali, je treba ugotoviti, da iz tako opredeljenega regulativnega okvira izhaja, da je sodelovanje držav članic s Komisijo bistveni pogoj za spoštovanje izvajanja carinske zakonodaje v Uniji.
- 114 Za to se v tretjih državah uvedejo akcije Skupnosti za upravno sodelovanje in sodelovanje na področju poizvedb, pri katerih sodelujejo uslužbenci, ki jih za to imenujejo države članice v skladu s členom 20(2) Uredbe št. 515/97.
- 115 Čeprav so ugotovitve in informacije, pridobljene v okviru akcij Skupnosti, zaupne, poklicna skrivnost, ki se uporablja zanje v skladu s členom 45(1) Uredbe št. 515/97, ne more biti ovira za to, da se predložijo predstavnikom, ki so jih v okviru takih akcij imenovalе države članice, saj bi bil sicer cilju te uredbe, kot je v skladu z njenim členom 1 opredeljen v točki 113 zgoraj, odvzet polni učinek.
- 116 V teh okoliščinah je treba navedene predstavnike obravnavati kot osebe, ki so v državah članicah zaradi svoje funkcije pooblašene za njihovo poznavanje ali uporabo, v smislu člena 45(1), drugi pododstavek, Uredbe št. 515/97.
- 117 Torej lahko uslužbenci, ki so jih države članice imenovalе za sodelovanje v okviru akcije Skupnosti, uvedene v tretji državi, za namene uporabe Uredbe št. 515/97 uporabijo ugotovitve in informacije, zbrane v okviru te akcije.
- 118 V skladu s členom 45(2) in (3) iste uredbe je mogoče informacije, pridobljene v okviru akcij Skupnosti, uporabiti za to, da se omogoči pregon ravnanj, ki so v nasprotju s carinsko zakonodajo, in v okviru sodnih postopkov ali pozneje uvedenega pregona. Pristojni organi držav članic lahko v skladu s členom 21(2) Uredbe št. 515/97 take informacije uporabijo med drugim kot dokaz.
- 119 V teh okoliščinah je imela predstavnica carinske uprave Češke republike v okviru preiskovalne akcije – v nasprotju s trditvijo te države – polna pooblastila za to, da pri uradu OLAF zaprosi za dokaze, priložene zapisniku z dne 15. novembra 2007, in jih od njega prejme, ne da bi jo pri tem ovirala obveznost zaupnosti iz člena 45 Uredbe št. 515/97. Pooblašena je bila tudi za to, da te dokaze predloži pristojnim organom Češke republike, da jih ti uporabijo kot dokaze zoper družbo BAIDE v okviru postopka za izterjavo carinskega dolga, ki ga je dolgovala ta družba.
- 120 Kot pa je bilo pojasnjeno v točki 105 zgoraj, Češka republika v zvezi s tem trdi, da je moral urad OLAF presoditi ugotovitve, izoblikovane med preiskovalno akcijo, preden jih je predložil v okviru svojega poročila o preiskavi v skladu s točko 17.5 notranjih smernic in členom 9 Uredbe št. 1073/1999.

- 121 Čeprav bi se zaradi okoliščine, da mora urad OLAF preveriti dokaze, preden jih predloži v okviru svojega poročila, predložitev takih dokazov, odvisno od primera, sicer res lahko prestavila, ta okoliščina sama zase ni mogla pomeniti ovire za to, da bi Češka republika – kot trdi Komisija – zanje zaprosila že ob vrnitvi predstavnice te države z akcije.
- 122 Vendar se ne izpodbija, da se je urad OLAF zavezal, da bo Češki republiki dokaze, zbrane med preiskovalno akcijo, predložil že v začetku leta 2008. Kot je Komisija med drugim priznala na obravnavi, ni sporno, da je ta urad svoje poročilo, ki so mu bili priloženi taki dokazi, predložil z zamudo.
- 123 V teh okoliščinah Češki republiki ni mogoče očitati, da je čakala na predložitev poročila urada OLAF in za predložitev dokazov ni zaprosila takoj ob vrnitvi s preiskovalne akcije.
- 124 Poleg tega je Češka republika v obravnavani zadevi lahko menila, da je treba počakati, da take dokaze, preden jih uporabi v okviru postopka ponovne odmere davka, analizira in preveri urad OLAF. Ta urad je bil namreč v boljšem položaju za izvedbo navedenega preverjanja, saj je zbiranje dokazov potekalo v okviru sporazuma o sodelovanju med Komisijo in Laosom, ne da bi bil sklenjen dvostranski sporazum o pomoči med to državo in Češko republiko.
- 125 V teh okoliščinah je Češka republika dokazala, da ni mogla že ob vrnitvi s preiskovalne akcije imeti dokazov, potrebnih za določitev protidampinških dajatev, ki jih je dolgovala družba BAIDE za 28 primerov spornega uvoza.
- 126 Torej v nasprotju s trditvijo Komisije Češka republika, ker v okoliščinah obravnavane zadeve zadevnih pravic ni določila v dneh po vrnitvi s preiskovalne akcije, ni kršila obveznosti, ki so ji bile naložene v skladu z določbami, navedenimi v točkah od 68 do 77 zgoraj.

Posledice prenehanja opravljanja dejavnosti družbe BAIDE za obveznost dajanja spornega zneska na razpolago in njegovo izterjavo

- 127 Kot je bilo navedeno v točki 52 zgoraj, Češka republika trdi, da ni mogla izterjati spornega zneska, ker je družba BAIDE z majem 2008 prenehala opravljati vse dejavnosti na nacionalnem ozemlju, zato v času, ko ji je bilo predloženo poročilo urada OLAF, ni mogla več zaseči večine premoženja te družbe.
- 128 Ni sporno, da je poročilo urada OLAF dejansko omogočilo določitev carin, ki jih je dolgovala družba BAIDE. V tem poročilu je namreč pojasnjeno, da dokazi o kitajskem poreklu blaga zadostujejo za začetek postopka ponovne odmere davka, v njem pa je navedenih tudi 28 primerov spornega uvoza družbe BAIDE, ki so se nanašali na Češko republiko.
- 129 Sporno ni niti to, da je družba BAIDE že maja 2008 prenehala opravljati dejavnosti na ozemlju Češke republike, kar je Komisija priznala na obravnavi.
- 130 Poleg tega je iz preiskave, zlasti tiste, ki so jo češki carinski organi izvedli pri bankah in mestnih službah v mestu Praga (Češka republika), ter izpisa iz poslovnega registra, odgovora davčnih organov na zahtevo čeških carinskih organov za plačilo preplačanega davka, ugotovljenega v imenu družbe BAIDE, odgovora na zahtevo za davčne informacije in zahteve za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, vložene s strani likvidacijskega upravitelja družbe BAIDE, ki so bili priloženi tožbi kot priloge A.8, A.19, A.20 oziroma A.21, razvidno, da ta družba na ozemlju Češke republike ni imela več nobenega premoženja, ki bi ga bilo mogoče zaseči, razen zneskov,

položenih na treh računih, odprtih pri Československá obchodní banka, ter preplačila davka v zneskih 16.047,67 CZK, 14,56 ameriškega dolarja (USD), 51,60 EUR oziroma 82.300 CZK, to je zneskov, ki so jih nazadnje izterjali carinski organi.

- 131 Komisija ne izpodbija rezultata preiskave, ki so jo opravili češki carinski organi glede premoženja družbe BAIDE, niti ugotovitev in finančnih podatkov iz dokumentov, navedenih v točki 130 zgoraj. Ne izpodbija niti dejstva, da je ugotovitev prenehanja dejavnosti te družbe neposredno povezana z dejstvom, da ta družba odtlej razen zgoraj navedenih zneskov v Češki republiki ni imela nobenega premoženja, ki bi ga bilo mogoče zaseči.
- 132 Nazadnje, Komisija ne trdi, da bi Češka republika lahko zasegla premoženje, večje od premoženja, ki ga je nazadnje zasegla po predložitvi poročila urada OLAF.
- 133 Čeprav Komisija Češki republiki očita, da ob koncu preiskovalne akcije ni ravnala z vso potrebno skrbnostjo, je na obravnavi potrdila, da s tem ne zatrjuje, da bi morala ta država neodvisno od ukrepov, ki jih je izvedla po predložitvi poročila urada OLAF, izterjati znesek, višji od zneska, ki ga je po predložitvi tega poročila nazadnje izterjala.
- 134 V zvezi s tem je Komisija v odgovor na vprašanje, ki ji je bilo postavljeno glede tega vidika, na obravnavi trdila, da „je bila Češki republiki naložena obveznost, da carine določi v času, ko je bila [družba BAIDE] še navzoča na češkem ozemlju, torej v času med koncem novembra 2007 [...] in koncem februarja 2008“, in da „bi lahko [tako] izterjala več denarja, če bi carinski dolg določila prej“.
- 135 Kot pa je bilo ugotovljeno v točkah 123 in 124 zgoraj, je lahko Češka republika v posebnih okoliščinah te zadeve razumno počakala, da ji je bilo predloženo poročilo urada OLAF, ki je bilo napovedano za začetek leta 2008, ne da bi pred tem datumom zahtevala dokaze, zbrane med preiskovalno akcijo. V tem okviru in ob upoštevanju časa, ki bi bil potreben za pridobitev navedenih dokumentov, njihovo analizo s strani čeških organov in izvedbo postopka ponovne odmere davka, Komisija neutemeljeno trdi, da bi lahko Češka republika izterjala večji znesek pravic do lastnih sredstev, če bi te pravice določila prej.
- 136 V teh okoliščinah je iz preiskave razvidno, da je lahko ob upoštevanju elementov iz spisa in trditev, ki sta si jih izmenjali stranki, prenehanje opravljanja dejavnosti družbe BAIDE pomenilo razlog, ki ga ni mogoče očitati Češki republiki in zaradi katerega je bilo mogoče to državo članico na podlagi člena 17(2)(b) Uredbe št. 1150/2000, navedenega v točki 77 zgoraj, zakonito oprostiti dajanja spornega zneska na razpolago Uniji.
- 137 Ker je torej družba BAIDE prenehala opravljati dejavnosti, preden je bilo predloženo poročilo urada OLAF, tudi okoliščina – pa čeprav bi bila utemeljena – da naj bi Češka republika po predložitvi tega poročila ukrepala z zamudo, nikakor ne vpliva na presojo obveznosti dajanja spornega zneska na razpolago s strani te države.

Obveznost predložitve zavarovanja za izterjavo spornega zneska

- 138 Vendar Komisija trdi, da je bila Češka republika med preverjanji pred prepustitvijo zadevnega blaga seznanjena s tveganjem goljufije s strani družbe BAIDE. Torej bi morala, kot je bilo pojasnjeno v točki 61 zgoraj, ob upoštevanju resnih dvomov glede porekla blaga že pred njegovo

sprostitvijo v promet predložiti zadostno zavarovanje za pokritje morebitne razlike med zneskom dajatev, ki jih je ta družba navedla v deklaraciji, in zneski, ki bi se za tako blago nazadnje lahko zaračunali.

- 139 Komisija se v zvezi s tem sklicuje na člen 248 Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 6, str. 3, v nadaljevanju: uredba o izvajanju carinskega zakonika).
- 140 Češka republika izpodbija stališče Komisije in trdi, da carinski organi v okviru preverjanj pred prepustitvijo zadevnega blaga niso mogli zahtevati zavarovanja, saj ob upoštevanju elementov, ki so bili na voljo, ni obstajal nikakršen dokaz o carinskem dolgu, ki je že ali bi lahko nastal.
- 141 Češka republika se v podporo svojim trditvam sklicuje na člen 190(1) carinskega zakonika, ki določa, da „[č]e carinska zakonodaja predvideva, da predložitev zavarovanja ni obvezna, carinski organi po lastni presoji zahtevajo predložitev zavarovanja, kolikor plačilo nastalega carinskega dolga ali carinskega dolga, ki bi lahko nastal, v predvidenih rokih ni na zanesljiv način zagotovljeno“.
- 142 Češka republika, ki je bila v okviru ukrepa procesnega vodstva iz točke 28 zgoraj pozvana, naj pojasni svoje trditve, je navedla, da „nobena določba veljavnih carinskih predpisov iz obdobja nastanka dejstev ni določala, da je mogoče zahtevati zavarovanje v skladu s [členom 190 carinskega zakonika], potem ko se opravijo dodatna preverjanja ali so na novo pridobljene informacije po sprostitvi blaga v prosti promet“. Na podlagi tega je ugotovila, da „ni mogoče predpostaviti, da bi lahko češki carinski organi zahtevali zavarovanje na podlagi te določbe“.
- 143 Vendar je treba ugotoviti, da Komisija – kot je potrdila na obravnavi – Češki republiki v okviru izpodbijanja njene tožbe v tem sporu ne očita, da ni predložila zavarovanja po sprostitvi žepnih vžigalnikov v prosti promet, ampak zgolj ob prepustitvi blaga.
- 144 Tako trditve Češke republike v zvezi s pogoji za uporabo neobveznega zavarovanja iz člena 190 carinskega zakonika v obravnavani zadevi ne glede na to, ali so utemeljene, ne vplivajo na preučitev obveznosti zavarovanja, na katero se sklicuje Komisija v zvezi z izterjavo spornega zneska, v tem sporu.
- 145 V zvezi s tem Češka republika ne izpodbija tega, da preučitev zadevnega blaga spada na področje uporabe člena 248 uredbe o izvajanju carinskega zakonika, ki določa, da se ob odobritvi prepustitve blaga predloži zavarovanje, na podlagi katerega se dovoli sprostitev tega blaga v prosti promet, če bi bil na podlagi izvedenih preverjanj znesek dajatev lahko višji, kakor izhaja iz navedb v carinski deklaraciji. Izpodbija pa to, da so v obravnavani zadevi izpolnjeni pogoji za uporabo tega člena.
- 146 Po tem pojasnilu je mogoče spomniti, da je v sedanjem stanju prava Unije upravljanje sistema lastnih sredstev Unije zaupano državam članicam in spada zgolj pod njihovo odgovornost (sodba z dne 9. julija 2020, Češka republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, točka 62). V tem okviru morajo države članice, kot je navedeno v točki 77 zgoraj, sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da je Komisiji v skladu s členom 17(1) Uredbe št. 1150/2000 na razpolago znesek v višini določenih pravic.

- 147 Torej morajo države članice v skladu s členom 18(1) navedene uredbe izvesti preverjanja in preiskave v zvezi z določanjem pravic in dajanjem na razpolago lastnih sredstev, ki – kot v obravnavani zadevi – izhajajo iz carinskih dajatev po skupni carinski tarifi in drugih dajatev, ki jih določijo institucije Unije za trgovino z državami nečlanicami Unije, kot so bile te dajatve opredeljene v točki 69 zgoraj.
- 148 Določitev dajatev se izvede v skladu s carinskimi predpisi za knjiženje pravice na račune in za obvestilo dolžnika, kot to določa člen 2 iste uredbe.
- 149 Člen 74(1), prvi stavek, carinskega zakonika določa, da „[č]e sprejem carinske deklaracije povzroči nastanek carinskega dolga, se sme blago, ki je predmet te deklaracije, prepustiti samo po plačilu zneska carinskega dolga ali njegovem zavarovanju“.
- 150 Člen 248, ki je del naslova VIII, „Pregled blaga, ugotovitve carinskega urada in drugi ukrepi, ki jih sprejme carinski urad“, uredbe o izvajanju carinskega zakonika, določa:
- „1. Ko se odobri prepustitev blaga, se vknjižijo uvozne dajatve, ugotovljene na podlagi navedb v carinski deklaraciji. Če carinski organi ocenjujejo, da je na podlagi preverjanj, ki so jih opravili, znesek dajatev lahko višji, kakor izhaja iz navedb v deklaraciji, poleg tega zahtevajo predložitev ustreznega zavarovanja za pokritje razlike med zneskom, navedenim v deklaraciji, in tistim, ki se lahko nazadnje obračuna za to blago. Vendar lahko deklarant namesto predložitve tega zavarovanja zahteva takojšnje vknjiženje zneska dajatev, ki se lahko nazadnje zaračuna za blago.
- [...]“
- 151 Iz teh določb je razvidno, da je treba ob predložitvi carinske deklaracije dajatve, ki se uporabljajo, bodisi plačati bodisi pokriti z zavarovanjem pred prepustitvijo blaga. Če tako carinski organi menijo, da lahko preverjanje carinske deklaracije pripelje do plačljivega zneska uvozne dajatve, višjega od tistega, ki izhaja iz navedb v carinski deklaraciji, bo prepustitev blaga odobrena po predložitvi zavarovanja, ki zadostuje za pokritje razlike med tema zneskoma.
- 152 V zvezi s tem člen 248(1) uredbe o izvajanju carinskega zakonika zaradi uporabe glagola „ocenjevati“ carinskim organom držav članic sicer prepušča določeno diskrecijsko pravico pri odločanju o potrebi po tem, da zahtevajo predložitev zavarovanja, vendar je ta diskrecijska pravica omejena z načelom učinkovitosti, postavljenim v členu 325(1) PDEU, v skladu s katerim je treba zagotoviti učinkovito zaščito finančnih interesov Unije pred kakršnimi koli goljufijami ali drugimi nezakonitimi dejanji, ki bi lahko škodila finančnim interesom Unije.
- 153 Obsega načela učinkovitosti, kolikor se nanaša na posebno obveznost držav članic v skladu s členom 325(1) PDEU, da zagotovijo, da se lastna sredstva Unije, ki jih pomenijo carine, dejansko in v celoti odtegnejo, ni mogoče opredeliti abstraktno in statično, saj je odvisen od značilnosti zadevne goljufije ali nezakonite dejavnosti, ki se lahko poleg tega sčasoma spreminjata.
- 154 V obravnavani zadevi Komisija v podporo trditvi, da je bila Češka republika ob prepustitvi blaga seznanjena s tveganjem goljufije, v bistvu navaja, da je bila tožeča država članica obveščena, da je mogoče na podlagi petmestne serijske številke „44001“, izpisane na dnu žepnih vžigalnikov, predpostaviti njihovo kitajsko poreklo.

- 155 Na prvem mestu, Komisija v zvezi s tem trdi, da je to informacija iz dokumentacije, ki jo je pripravil urad OLAF in razdelil na seminarju, organiziranem 31. maja in 1. junija 2005 (v nadaljevanju: dokumentacija urada OLAF iz leta 2005). Komisija priznava, da se Češka republika navedenega seminarja ni udeležila, vendar trdi, da je bila naslovnica te dokumentacije.
- 156 Češka republika izpodbija to, da je dokumentacijo urada OLAF iz leta 2005 prejela.
- 157 Komisija je na obravnavi navedla, da ne „[ve] točno“, na kateri datum naj bi Češka republika prejela dokumentacijo urada OLAF iz leta 2005. Pojasnila je, da ni našla „konkretnega dokaza“ o tem, da je bila navedena dokumentacija tej državi poslana. Iz spisa prav tako ni razvidno – v nasprotju s trditvijo Komisije na obravnavi – da bi bila taka dokumentacija Češki republiki posredovana med „junijem in koncem leta [2005]“.
- 158 Poleg tega v nasprotju s trditvijo Komisije v dupliki iz sporočila WOMIS/CZ/2014/5, priloženega kot priloga D.3 in opremljenega z datumom 3. oktober 2016, prav tako ni razvidno, da „so češki organi 22. marca 2006 oblikovali profil tveganja na podlagi [dokumentacije urada OLAF iz leta 2005]“.
- 159 Nazadnje, Češka republika je na obravnavi sicer priznala, da je bil profil tveganja – kot je v njem tudi izrecno navedeno – ki ga je oblikovala 22. marca 2006, dejansko oblikovan na podlagi informacij, ki ji jih je predložil urad OLAF, vendar je navedla, da so ji bile te informacije predložene na sestanku, ki je potekal med 20. in 22. marcem 2006 s predstavniki urada OLAF, ne da bi Komisija v zvezi s to trditvijo podala kakršno koli pripombo.
- 160 V teh okoliščinah ni dokazano, da je Češka republika dokumentacijo urada OLAF iz leta 2005 prejela med junijem in koncem leta 2005.
- 161 Torej Komisija ne more trditi, da Češka republika ni izpolnila svojih obveznosti v zvezi z lastnimi sredstvi, ker ni že leta 2005 na podlagi „dovolj natančnih informacij o tveganjih“ goljufije, ki jih je vsebovala ta dokumentacija, predložila zavarovanja za protidampinške dajatve, ki bi jih lahko dolgovala družba BAIDE, pred sprostitvijo žepnih vžigalnikov v prosti promet.
- 162 Na drugem mestu, Komisija trdi, da je bila informacija o serijski številki „44001“, ki naj bi kazala na kitajsko poreklo žepnih vžigalnikov, navedena tudi v profilu tveganja, ki ga je Češka republika oblikovala 22. marca 2006 in ga je posodobila novembra istega leta (v nadaljevanju: profil tveganja).
- 163 Iz spisa je razvidno, da je bil profil tveganja – kot izrecno navaja Češka republika – sprejet, da se „različne carinske urade opozori na ugotovljena tveganja in [...] se jim naloži obveznost, da opravijo poglobljena preverjanja blaga ob upoštevanju teh tveganj“. Kot trdi Komisija, je v profilu tveganja poudarjeno, da „petmestna številčna koda na dnu vžigalnikov kaže na to, da gre lahko za vžigalnike s poreklom s Kitajske“.
- 164 Na prvem mestu, Češka republika trdi, da s preverjanji, opravljenimi na podlagi profila tveganja, kljub vsemu ni bilo mogoče dokazati, da se poreklo žepnih vžigalnikov razlikuje od porekla, ki ga je družba BAIDE navedla v deklaraciji.

- 165 V zvezi s tem Češka republika v točkah 43 in 44 replike napotuje na priloge od C.1a do C.1f, od C.1h do C.1l in od C.2.a do C.2.n. Kot je razvidno iz točke 22 njenih odgovorov na pisna vprašanja, postavljena v okviru ukrepa procesnega vodstva iz točke 28 zgoraj, natančneje izpostavlja priloge C.1h in od C.2.a do C.2.n – še zlasti zapisnike, ki jih te vsebujejo – ki naj bi se nanašale na uvoz, opravljen po sprejetju profila tveganja.
- 166 Vendar Češka republika znotraj teh prilog – ki predstavljajo izbor „dokumentov v zvezi s carinskimi preverjanji“, kot so navedeni na seznamu prilog, priloženem repliki, in se nanašajo na 24 od 28 primerov zadevnega uvoza, sestavljajo pa jih večinoma zapisniki o opravljenih preverjanjih, računi, ki jih je izdala družba BAIDE, in določeno število fotografij nakladanja zadevnega blaga – ne opredeljuje elementov, na katere se sklicuje v utemeljitev trditve, da „ni nobeno od teh preverjanj razkrilo elementov, ki bi kazali na to, da bi se dejansko poreklo blaga razlikovalo od porekla, navedenega v deklaraciji“.
- 167 Tudi če bi bili taki elementi dovolj natančno opredeljeni, da bi lahko Splošno sodišče presodilo njihovo utemeljenost, razdrobljena in nepopolna narava take dokumentacije, ki je izrecno predstavljena selektivno, nikakor ne omogoča ugotovitve, da naj na podlagi nobenega elementa ne bi bilo mogoče predpostaviti kitajskega porekla zadevnega blaga. Kot je poleg tega navedla Komisija v točki 66 duplike, izbranim dokumentom iz prilog C.1b, C.1f, od C.1h do C.1l in od C.2a do C.2n ni bila priložena nobena fotografija žepnih vžigalnikov.
- 168 Češka republika se je v odgovor na vprašanje v zvezi s tem v okviru ukrepa procesnega vodstva iz točke 28 zgoraj zgolj sklicevala na dve dodatni fotografiji, pri čemer je trdila, da češki carinski organi na dnu žepnih vžigalnikov niso našli serijske številke „44001“, ki jo je navedel urad OLAF, ampak drugačno kodo, sestavljeno iz treh črk in dveh števil, ali da kode sploh ni bilo.
- 169 Vendar zgolj dve predloženi fotografiji v podporo takim trditvam še ne zadostujeta kot dokaz – kot trdi Češka republika – da je bilo mogoče na podlagi „fotografij, posnetih med carinskimi preverjanji“, ugotoviti, da blago iz okvira spornega uvoza ni bilo označeno s serijsko številko „44001“. Čeprav je poleg tega na fotografijah, priloženih v prilogi F.3, na dnu dveh vžigalnikov dejansko koda, ki se razlikuje od kode, ki jo je navedel urad OLAF, nič na teh fotografijah ne omogoča opredelitve uvoznika tega blaga.
- 170 Ker se je sporni uvoz nanašal na več milijonov vžigalnikov, to, da kakih deset vžigalnikov, ki jih je uvozila družba BAIDE, kakršni so ti na fotografijah iz prilog, navedenih v točki 165 zgoraj, na dnu ni imelo izpisane serijske številke, ki jo je ugotovil urad OLAF, tudi če bi bilo dokazano, torej ne zadostuje kot dokaz, da naj Češka republika ne bi mogla podvomiti o kitajskem poreklu žepnih vžigalnikov.
- 171 Dalje, Češka republika tega, da naj sprejeti ukrepi ne bi „razkrili ničesar, s čimer bi bilo mogoče dokazati, da se je dejansko poreklo blaga razlikovalo od porekla, navedenega v deklaraciji“, ne more dokazati s sklicevanjem na zapisnike, priložene v prilogah C, saj ti dokumenti zgolj potrjujejo rezultate preverjanj, kot so dejansko potekala, na podlagi upoštevanih elementov.
- 172 V zvezi s tem je treba še ugotoviti, da je v točki 6.1 sporočila Komisije AM 2007/019 z dne 30. aprila 2007, ki je bilo državam članicam poslano v okviru vzajemnega sodelovanja, pojasnjeno:
- „[...]

V obdobju od konca leta 2004 do julija 2006 je količina vžigalnikov, ki so bili v Skupnost uvoženi iz Laosa, dosegla več kot 80 milijonov kosov.

[...]

Države članice (češka in belgijska carina) so med preverjanji na dnu rezervoarčkov vžigalnikov, za katere je bilo v deklaraciji navedeno, da so po poreklu iz Laosa, našle pet števil, ki jih kitajski organi dodeljujejo kitajskim proizvajalcem vžigalnikov. V tem primeru je šlo za kodo 44001, torej kodo, ki so jo kitajski organi dodelili kitajskemu proizvajalcu, navedenemu v točki 7.1.2[, to je družbi BAIDE].“

173 Poleg tega je v točki 12 istega sporočila navedeno:

„Ugotovljeno je bilo, da je kitajski proizvajalec, naveden v točki 7.1.2, svoje evropsko distribucijsko središče lociral v Pragi v Češki republiki. Češka carina je preverila položaj uvoza uvoznika iz točke 7.2, povezanega z izvoznikom.

Uvoznik, povezan z izvoznikom, je carinjenje nemudoma preselil iz enega carinskega urada v drugega, da se je tako izognil polnemu preverjanju tovora vžigalnikov, za katere je bilo v deklaraciji navedeno, da so po poreklu iz Laosa.

Nato je bilo blago sproščeno za prosti pretok na Slovaškem. Češka carina je julija 2006 slovaško carino obvestila o prevozu vžigalnikov, avgusta 2006 pa je bil ob pomoči urada OLAF uvoz dveh tovorov ustavljen. Ko je slovaška carina zahtevala zavarovanje za pokritje protidampinških dajatev za vžigalnike, sta bila tovora poslana nazaj v carinsko skladišče v Pragi.

[...]“

174 Ko je bila Češka republika v okviru ukrepa procesnega vodstva iz točke 28 zgoraj izrecno pozvana, naj predloži stališča o informacijah, ki jih vsebujeta točki 6.1 in 12 sporočila iz točk 172 in 173 zgoraj, je trdila, da so bile „informacije o pomenu petmestne številčne kode iz navedenega sporočila zelo nepopolne in nedoločne“. Vendar ni izpodbijala dejstva, navedenega v točki 6.1 tega sporočila, to je, da je češka carina našla petmestno serijsko številko na dnu vžigalnikov, ki jih je uvozila družba BAIDE, ne glede na to, kaj naj bi pravzaprav pomenila.

175 Čeprav je Češka republika ob tem še trdila, da tako sporočilo ne vpliva na obravnavani spor, saj je bilo pripravljeno po sprostitvi spornega uvoza v prosti promet, ta okoliščina sama zase prav tako ne more omajati informacij iz tega sporočila, v skladu s katerimi je češka carina na dnu vžigalnikov našla serijsko številko „44001“.

176 Dalje, ker je bilo to sporočilo – kot poudarja Češka republika – predloženo šele po sprostitvi blaga v prosti promet, okoliščine, da urad OLAF v zadevnem sporočilu ni priporočil predložitve zavarovanja, ni mogoče veljavno upoštevati pri presoji obveznosti Češke republike, da tako zavarovanje predloži ob prepustitvi istega blaga.

177 Vendar Češka republika, ki je bila na obravnavi znova pozvana k predložitvi stališč o informacijah iz točk 6.1 in 12 sporočila AM/2007/019, ni predložila nobenega konkretnega elementa, s katerim bi lahko te informacije omajala. Izpodbijala ni niti tega, da je slovaško carino obvestila o obstoju goljufige uvoza, kot to izhaja iz točke 12 sporočila AM/2007/019.

- 178 Ugotoviti je torej treba, da Češka republika, čeprav je bila pisno pozvana k predložitvi pojasnil o informacijah iz točk 6.1 in 12 sporočila AM/2007/019, ni mogla predložiti dovolj natančnih in upoštevnihi elementov, s katerimi bi te informacije zavrnila. Ne more torej trditi, da ni našla serijske številke, ki jo je navedel urad OLAF, čeprav je sama slovaške organe obvestila o obstoju goljufivega uvoza, za katerega je bilo v deklaraciji navedeno, da je iz Laosa, in ga je pred tem družba BAIDE vnesla na njeno ozemlje.
- 179 Čeprav želi Češka republika izpodbijati upoštevnost informacij, ki jih je predložil urad OLAF za presojo porekla zadevnega blaga, pri čemer trdi – kot je bilo navedeno v točki 174 zgoraj – da naj zaradi njihove pomanjkljivosti v bistvu ne bi mogla biti prepričana o njihovem pomenu, ni sporno – kot je potrdila na obravnavi – da se pri uradu OLAF ni pozanimala o točnosti tako predloženih informacij, čeprav jih je dobesedno povzela v profilu tveganja.
- 180 Poleg tega je treba opozoriti, da morajo carinski organi držav članic zagotavljati uporabo carinskega prava Unije in, natančneje, opravljati ustrezna carinska preverjanja, da tako učinkovito zaščitijo finančne interese Unije. Opravljanje take naloge od teh organov zahteva neprekinjeno, dosledno in sistemsko delo. Čeprav je namen carinskih preverjanj, ki se opravijo na ravni Unije, podpreti države članice, ta preverjanja tako nikakor ne morejo nadomestiti preverjanja in učinkovite zaščite finančnih interesov Unije, ki ju morajo zagotavljati te države.
- 181 Nazadnje in v nasprotju s trditvijo Češke republike, za predložitev zavarovanja za izterjavo spornega zneska ob prepustitvi zadevnega blaga ni bilo treba z gotovostjo vedeti, da se njegovo poreklo razlikuje od porekla, navedenega v deklaraciji, ampak so morali biti na voljo zgolj indici, ki bi lahko ob preverjanju tega blaga pripeljali do določitve zneska dajatev, višjega od zneskov, navedenih v carinski deklaraciji.
- 182 V zvezi s tem Češka republika danes ne more trditi, da je le nedoločno sumila o goljufiji pri spornem uvozu, medtem ko je v profilu tveganja sama priznala, da „obstaja utemeljen sum o izogibanju carinski zakonodaji“, pojasnila, da je bil namen notranjega preverjanja „sprejeti vse mogoče ukrepe za preprečitev izogibanja protidampinškim dajatvam z drugačno tarifno uvrstitvijo ali navedbo drugega porekla blaga v deklaraciji“, in navedla, da je po potrebi priporočeno „opraviti zaseg v višini zneska protidampinške dajatve“.
- 183 Kot je bilo pojasnjeno v točki 178 zgoraj, je Češka republika poleg tega tudi slovaško carino obvestila o obstoju goljufivega uvoza. Po sprejetju profila tveganja je sprejela tudi nekaj ukrepov, ki kažejo vsaj na to, da je bila že ob oblikovanju tega profila seznanjena s tveganjem goljufije. Češka republika ne izpodbija – kot je poudarila Komisija v točki 15 odgovora na tožbo – da je 13. aprila 2006 uradu OLAF poslala dopis o sumih goljufije s strani družbe BAIDE in da je 28. avgusta 2006 začela preiskavo v zvezi s to družbo. Ne izpodbija niti tega, da je uradu OLAF pred preiskovalno akcijo predložila seznam spornih uvozov, katerih poreklo je treba preveriti.
- 184 Vendar, na drugem mestu, Češka republika trdi, da bi morala zavarovanje za izterjavo spornega zneska, tudi če bi ga morala ob upoštevanju informacij urada OLAF predložiti, sprostiti, ker so laoški organi potrdili pristnost potrdil o poreklu zadevnega blaga in ni obstajal „nikakršen dokaz o nasprotnem“.

- 185 Vendar ne glede na pravni obseg, ki bi ga bilo mogoče v okviru spora pripisati izjavam laoških organov, zgolj okoliščina, da so ti organi potrdili pristnost potrdil o poreklu, ki jih je družba BAIDE priložila v 2 od 28 primerov spornega uvoza, nikakor ni mogla zadostovati za odpravo dvomov, ki so se porajali tudi sami Češki republiki na podlagi informacij, ki jih je predložil urad OLAF v zvezi s celotnim uvozom družbe BAIDE iz Laosa.
- 186 Potrdila, ki jih je predložila družba BAIDE, bi lahko kot indici o laoškem poreklu žepnih vžigalnikov služila kvečjemu v primeru, da bi bilo tako poreklo podprto – in ne kot v obravnavani zadevi ovrženo – še z drugimi elementi, ki jih je imela Češka republika ob zadevni prepustitvi blaga.
- 187 Ob upoštevanju navedenega je bila Češka republika na podlagi člena 248(1) uredbe o izvajanju carinskega zakonika dolžna predložiti zavarovanje za izterjavo protidampinških dajatev, ki bi jih lahko dolgovala družba BAIDE, od sprejetja profila tveganja, to je od 22. marca 2006.

Splošna ugotovitev o obstoju neupravičene obogatitve Unije

- 188 Kot je razvidno iz točk 123 in 124 zgoraj, je Češka republika lahko določila carine, ki jih je družba BAIDE dolgovala za sporni uvoz, od predložitve poročila urada OLAF.
- 189 Kot pa je bilo ugotovljeno v točki 129 zgoraj, je bilo poročilo urada OLAF predloženo po tem, ko je družba BAIDE prenehala opravljati dejavnost.
- 190 V skladu z ugotovitvijo iz točke 136 bi lahko prenehanje dejavnosti družbe BAIDE pred predložitvijo poročila urada OLAF pomenilo razlog, ki ga ni mogoče očitati Češki republiki, v smislu člena 17(2)(b) Uredbe št. 1150/2000, zaradi katerega bi bilo mogoče to državo članico zakonito oprostiti dajanja spornega zneska na razpolago Uniji, saj takrat na svojem ozemlju ni mogla zaseči več nobenega premoženja.
- 191 Vendar je bilo v točki 187 zgoraj ugotovljeno, da je bila Češka republika na podlagi člena 248(1) uredbe o izvajanju carinskega zakonika dolžna predložiti zavarovanje za izterjavo zneskov iz naslova protidampinških dajatev, ki jih je dolgovala družba BAIDE, od 22. marca 2006.
- 192 Kot sta stranki potrdili na obravnavi, med njima ni sporno, da je bil sporni uvoz izveden med 26. septembrom 2005 in 1. marcem 2007. Poleg tega je Komisija na obravnavi potrdila, da bi moralo biti v skladu z njenimi trditvami zavarovanje predloženo za celoten sporni uvoz.
- 193 Iz dokumenta v prilogi F.1 in preglednice v prilogi B.7 je razvidno, da je bilo od 22. marca 2006 opravljenih šestnajst uvozov, in sicer prvi 11. aprila 2006, zadnji pa 1. marca 2007.
- 194 Torej je treba ob upoštevanju navedenega ugotoviti obstoj neupravičene obogatitve Unije do višine spornega zneska, ki ustreza protidampinškim dajatvam, ki jih je dolgovala družba BAIDE za prvih dvanajst uvozov žepnih vžigalnikov, opravljenih med 26. septembrom 2005, kar zadeva prvega, in 20. februarjem 2006, kar zadeva zadnjega, to je 26. septembra, 7., 15., 27., 29. in 30. novembra 2005, 3., 10., 16., 17. in 27. januarja ter 20. februarja 2006.
- 195 Torej je treba tožbi ugoditi v delu, v katerem se nanaša na vračilo Češki republiki zneska iz točke 194 zgoraj, to je – ob upoštevanju finančnih podatkov, ki so bili predloženi v prilogi F.1 in jih Komisija ne izpodbija – zneska v višini 17.828.399,66 CZK, plačanega iz naslova lastnih sredstev Unije na račun Komisije, določen za to.

196 V preostalem je treba tožbo zavrni.

Stroški

197 V skladu s členom 134(3) Poslovnika vsaka stranka, če uspe samo deloma, nosi svoje stroške.

198 Ker v obravnavani zadevi Češka republika in Komisija s svojimi predlogi deloma nista uspeli, je treba odločiti, da vsaka stranka nosi svoje stroške.

199 Kraljevina Belgija in Republika Poljska na podlagi člena 138(1) Poslovnika nosita svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (šesti senat)

razsodilo:

1. Tožbi Češke republike se ugodi v delu, v katerem se od Evropske komisije zahteva vračilo zneska 17.828.399,66 čeških kron (CZK), plačanega iz naslova lastnih sredstev Evropske unije.

2. V preostalem se tožba zavrne.

3. Vsaka stranka nosi svoje stroške.

Marcoulli

Schwarcz

Norkus

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 11. maja 2022.

Podpisi